

Република Србија

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ НИШ

Ниш, Добричка 2, тел. 018/523-414, факс 018/523-412

E-mail: kontakt@zzsknis.rs

Број: 1214/2-03

Датум: 19.11.2020. год.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА			
ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ			
УСЛОВНИ ЦЕНТАР			
Општинска управа			
03 DEC 2020			
Примљено:	Орган	Орг. јед.	Број
		04	648

Завод за заштиту споменика културе Ниш, на основу чл. 75. став 1. тачка 2. а у вези са чл. 107. Закона о културним добрима („Сл. гласник РС“ бр. 71/94, 52/11 и 99/11) и на основу чл. 476. Закона о планирању и изградњи "Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон и 9/2020) решавајући по захтеву Општинске управе, општине Књажевац, Одељење за урбанизам, комунално-стамбене и имовинско-правне послове, доноси

А К Т

О условима чувања, одржавања, коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара и добара која уживају претходну заштиту на подручју Плана генералне регулације села Ћуштица у општини Књажевац

I НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА У ПРОСТОРНО-ПЛАНСКОЈ И УРБАНИСТИЧКОЈ ДОКУМЕНТАЦИЈИ

Подручје обухваћено **Планом генералне регулације села Ћуштица у општини Књажевац** садржи вредно градитељско наслеђе које као културну баштину, треба чувати и уграђивати у развојне перспективе у просторно-планској документацији. Планом треба створити предуслове за пуно коришћење културне баштине у функцији најбољег развоја и напретка средине.

Према Закону о културним добрима (Службени гласник РС бр.71/94) у групу непокретних културних добара спадају споменици културе, просторне културно-историјске целине, археолошка налазишта и знаменита места.

II ПРЕГЛЕД НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНА

У тренутку добијања захтева, на подручју које је обухваће **Плана генералне регулације села Ћуштице**, на основу увида у документацију Завода за заштиту споменика културе Ниш, нема проглашених непокретних културних добара, а у групу културних добара која уживају претходну заштиту убележена су:

1. Црква Св.Петра и Павла
2. Спомен чесма палим ратницима 1941 – 1945

III УСЛОВИ ЗАШТИТЕ НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА, ДОБАРА КОЈА УЖИВАЈУ ПРЕТХОДНУ ЗАШТИТУ И РАТНИХ МЕМОРИЈАЛА

Када су у питању утврђена непокретна културна добра, културна добра под претходном заштитом и ратних меморијала, **Планом** предвидети израдиту **Студије** којом би биле обухваћене следеће активности:

1. Студија заштите непокретног културног наслеђа

Циљ Студије заштите културног наслеђа, која се израђује на основу обављене валоризације непокретног културног наслеђа на предметном простору, јесте дефинисање присуства непокретних културних добара и добара са споменичким својствима на датом простору са предлогом мера заштите.

2. Студија заштите археолошког наслеђа са превентивним археолошким истраживањима

Циљ Студије заштите археолошког наслеђа јесте дефинисање археолошког потенцијала на простору Плана. Студија заштите археолошког наслеђа израђује се на основу превентивних археолошких истраживања на простору Плана, обухвата и предлог мера заштите археолошког наслеђа.

На основу обављених превентивних археолошких истраживања:

- дефинише се простор на коме нема археолошког наслеђа и на коме ће бити могућа изградња без посебних услова службе заштите;
- дефинише се простор на коме је неопходно спровести додатна археолошка истраживања, а након чега ће се дефинисати коначна могућност изградње без посебних услова службе заштите непокретних културних добара, могућност изградње уз посебне услове или немогућност изградње, итд.

Превентивна археолошка истраживања обухватају примену и комбинацију низа неструктивних и деструктивних археолошких метода са систематском проспекцијом простора – даљинско снимање (аерофото, сателитски снимци, ЛИДАР, итд), геофизичка истраживања (геоелектрика, геомагнет, георадар, итд), систем археолошких истражних бушотина, сондажна археолошка ископавања мањег и већег обима машинским и ручним путем, итд.

3. Студија заштите ратних меморијала са припадајућом евиденцијом

Студија заштите ратних меморијала израђује се на основу евиденције ратних меморијала (на основу Закона о ратним меморијалима - „Сл. гласник РС“ бр. 50/2018) и садржи списак ратних меморијала са предлогом мера заштите.

У поступку израде Плана, примењивати следеће опште услове заштите утврђених непокретних културних добара и добара која уживају статус претходне заштите:

1. Планским мерама не сме бити угрожен интегритет, нити споменичка својства културних добара, односно добара која уживају претходну заштиту,
2. Планским мерама треба створити оптималне услове за чување и трајну заштиту и презентацију добара под заштитом,
3. На археолошким локалитетима није дозвољено планирање никакве градње, осим ако се то изричито одобри посебним условима,
4. На заштићеним добрима и њиховој заштићеној околини није дозвољено извођење било каквих радова, који могу променити њихов садржај, природу или изглед, без претходно прибављених услова и сагласности надлежног завода за заштиту споменика културе,

5. Непокретна културна добра и добра која уживају претходну заштиту могу се користити у својој изворној, или одговарајућој намени, на начин који неће ни у чему угрозити њихова основна споменичка својства,
6. Непокретна културна добра и добра под претходном заштитом не смеју се користити у сврхе које нису у складу са њиховом природом, наменом и значајем, или на начин који може довести до њиховог оштећења,
7. Власник, корисник, или други субјект који по било ком основу располаже непокретним културним добром, или добром под претходном заштитом дужан је да га чува и одржава с пажњом тако да не дође до оштећења или уништења његових споменичких својстава. Није дозвољено да се руши, раскопава, преправља, презиђује, прерађује, или да се изводе било какви други радови који могу променити изглед и вредност културног добра без претходно прибављених посебних услова и сагласности надлежног Завода.
8. Завод за заштиту споменика културе посебним правним актом утврђује конкретне услове чувања, коришћења и одржавања, као и услове за предузимање конкретних мера заштите за свако поједино непокретно културно добро или добро под претходном заштитом. **АКТ О МЕРАМА ТЕХНИЧКЕ ЗАШТИТЕ**, који прописује надлежни Завод, прибавља се пре израде пројеката за локацијске дозволе. Пројектна документација доставља се надлежном Заводу на сагласност.
9. Планом генералне регулације треба планирати интервенције у простору које неће угрозити заштићена непокретна културна добра и добра под претходном заштитом, већ допринети њиховој трајној заштити и пуној афирмацији њихових споменичких вредности.
10. Све интервенције предвиђене Планом, које се ма на који начин односе на заштићена непокретна културна добра и добра под претходном заштитом, могу се предузимати само под посебним конкретним условима које утврђује надлежни Завод за заштиту споменика културе.

IV МЕРЕ ЗАШТИТЕ НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА, ДОБАРА КОЈА УЖИВАЈУ ПРЕТХОДНУ ЗАШТИТУ И РАТНИХ МЕМОРИЈАЛА

Планом треба утврдити и мере заштите непокретних културних добара, односно добара под претходном заштитом и ратних меморијала, које ће се примењивати и реализовати као део активности на спровођењу Плана.

1. Предвидети Законом регулисане обавезе:
 - Уколико се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен;
 - Инвеститор објекта дужан је да обезбеди средства за истраживање, заштиту, чување, публикување и излагање добра које ужива претходну заштиту које се открије приликом изградње инвестиционог објекта - до предаје добра на чување овлашћеној установи заштите.

2. Подносилац захтева је дужан да обезбеди услове за израду Студија заштите наведене у ставу III овог Акта.
3. Подносилац захтева је дужан да обезбеди услове за заштитна археолошка истраживања на поменутим непокретним културним добрима, као и на другим локалитетима који се евентуално региструју приликом систематског рекогносцирања непокретног културног наслеђа предметног подручја.
4. Радови који су планирани на простору за који је утврђено да обухватају непокретна културна добра и добра која уживају претходну заштиту, нису дозвољени пре обављања заштитних археолошких истраживања
5. Предвидети обавезу сопственика, корисника и других субјеката који располажу непокретним културним добрима, да сваком заштићеном објекту посвећују пуну пажњу прибављајући и спроводећи посебене услове и мере заштите од надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш, при ма каквим интервенцијама у складу са Законом.
6. Планом предвидети следеће мере заштите:
 - Одређивање археолошког праћења током извођења земљаних радова,
 - Одређивање археолошког надзора (у оквиру стручног надзора) над реализацијом урбанистичких и других пројеката који ће се радити на основу предметне планске документације.
7. Обезбедити предуслове за корекцију свих негативних појава у односу према непокретним културним добрима и добрима која уживају претходну заштиту. То се пре свега односи на елиминисање планираних и реализованих интервенција у простору, које директно или индиректно угрожавају споменичке вредности, али и на све реализоване или планиране неадекватне и непожељне интервенције на појединим заштићеним објектима.
8. Инсистирати на успостављању хармоничног просторног склада у амбијентима са споменичким вредностима, пројектовањем у контексту, ослањањем на споменичке вредности наслеђа у окружењу и другим методама које доприносе остваривању виших домета и унапређењу градитељског стваралаштва у обухваћеном простору.

V МИШЉЕЊЕ ЗАВОДА НА НАЦРТ ПЛАНА

Нацрт плана доставља се Заводу за заштиту споменика културе Ниш на мишљење. Достављено мишљење Завода се обавезно прилаже приликом разматрања и доношења плана.

VI ОБАВЕЗА УГРАЂИВАЊА И ПРИМЕНЕ УСЛОВА И МЕРА ЗАШТИТЕ

Акт о условима чувања, одржавања и коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара, добара која уживају претходну заштиту од значаја за израду **Плана генералне регулације села Ћуштица у општини Књажевац**, не ослобађа подносиоца захтева обавезе прибављања Акта (о условима чувања, одржавања и коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара, добара која уживају претходну заштиту) за израду појединачних пројеката.

У случају да План не садржи Акт о условима чувања, одржавања и коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара, добара која уживају претходну заштиту и евидентираних културних добара, Завод за заштиту споменика културе Ниш у складу са обавезом из "Закона о културним добрима", а у циљу отклањања пропуста који могу угрозити заштиту културних добара, о томе обавештава Министарство надлежно за послове културе.

За достављање Акта о условима и мерама заштите, надлежној установи заштите припада накнада за додатне трошкове на терет органа надлежног за припремање просторног, односно урбанистичког плана чл.107. став 3. Закона о културним добрима („Сл. гласник РС“ бр. 71/94, 52/11 и 99/11).

Обрадили:

Небојша Босанац, диг

Горан Радосављевић, диг

мр Александар Алексић, археолог

ДИРЕКТОР

Љиљана Берић

Доставити:

- Наслову,
- Обрађивачу Плана,
- Документацији Завода